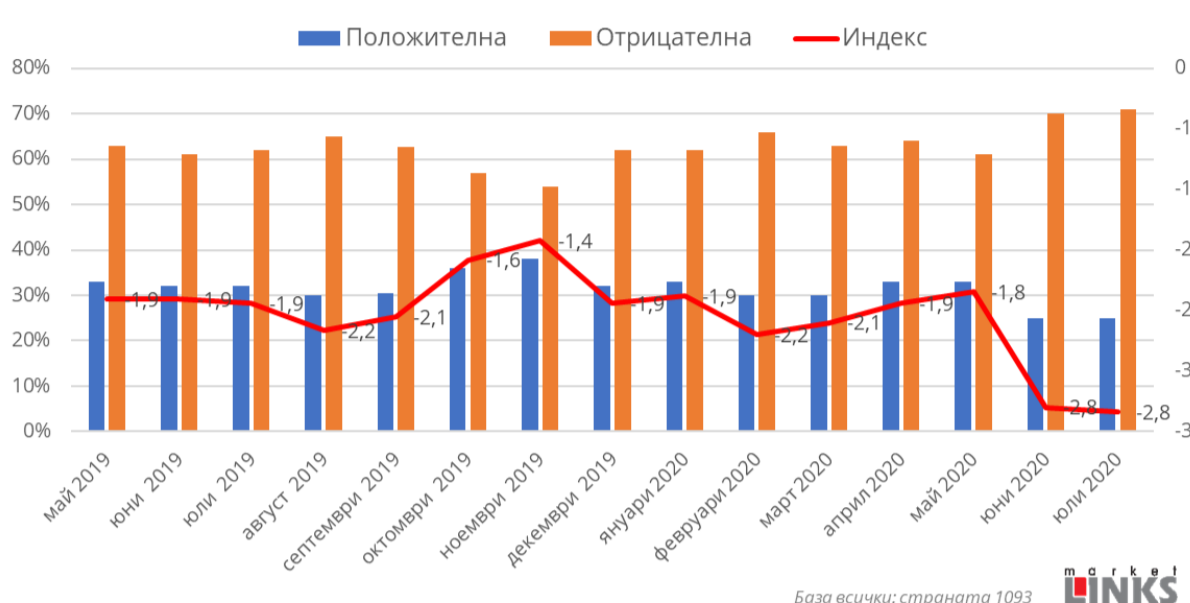

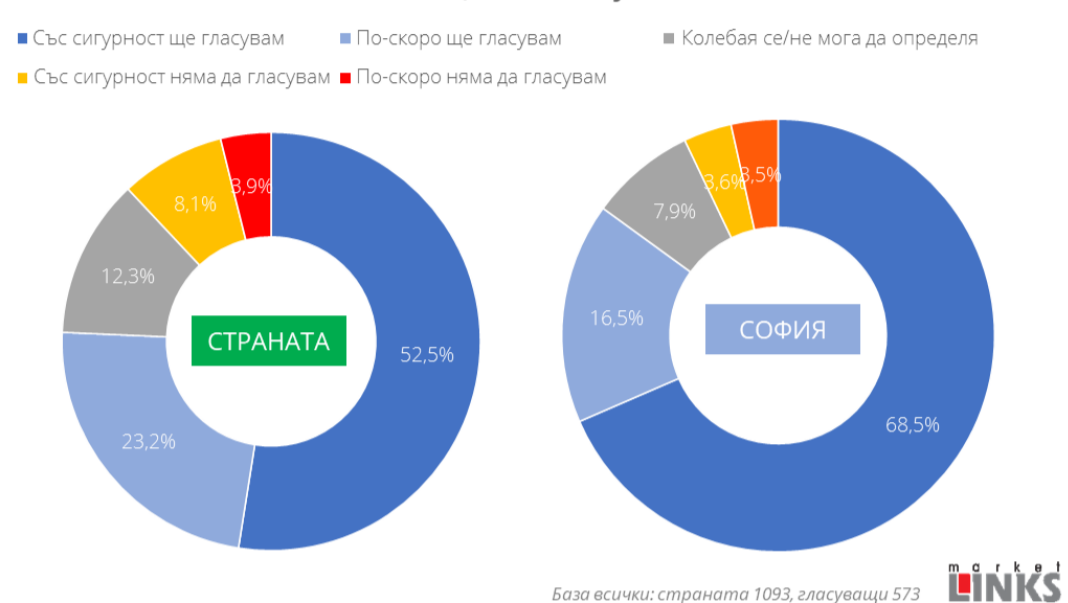
Лятото на 2020 е много вероятно да се окаже преломен момент за политическото статукво не само от последните години, но и от встъпването в длъжност на първия кабинет Борисов през юли 2009-та. Видимите предпоставки за това са: натрупаното обществено недоволство, довело до масови протести, сравними с тези от началото и средата на 90-те; девалвация на гражданското доверие в премиера, управляващата коалиция и българските институции; сериозно разместване в структурата на електоралната подкрепа на политическите формации в страната.

Въпреки някои знакови политически скандали и провеждането на две важни изборни кампании, през 2019-та нагласите на българите към развитието на страната по-скоро оставаха в донякъде устойчиви граници. Напрежение в обществото внесе епидемията от COVID-19, но това не повлия съществено върху общите нагласи спрямо управлението на страната. Дори напротив, мерките на правителството и щаба имаха стабилизиращ ефект върху управлението и личния рейтинг на премиера. Общественото напрежение се покачи с поредицата от компрометиращи записи и снимки на Бойко Борисов и навлезе в нов етап със събитията в Росенец и действията на прокуратурата в президентството. И въпреки, че нивата на неудовлетвореност не достигат тези от политическата криза с майките на деца с увреждания от есента на 2018-та, когато Валери Симеонов подаде оставка като вицепремиер, сме свидетели на силна протестна вълна в страната. Резултатите от последните ни проучвания показват, че мащабът на протестните настроения е много широк. Над половината от българите вярват в спонтанността и автентичността на публично изразеното недоволство (51%), а малко над 60% споделят основните искания за оставка на премиера Борисов и главния прокурор Иван Гешев.

Удовлетвореност от развитието на страната

Мобилизация за гласуване

В такъв контекст, обществено напрежение води до поляризиране на позициите на протестиращите за промяна и подкрепящите настоящото управление, както и до висока степен на политическа ангажираност на българските граждани. Това е и ключов фактор за силната мобилизация за гласуване, декларирана от над половината българи в страната, а в София от близо 70%. Последното е логично и защото столицата е естествен център на страната, от който обичайно започват развитието си редица социално-политически феномени и тенденции, които и обуславят съществени разлики в електоралните нагласи в сравнение с останалите населени места.

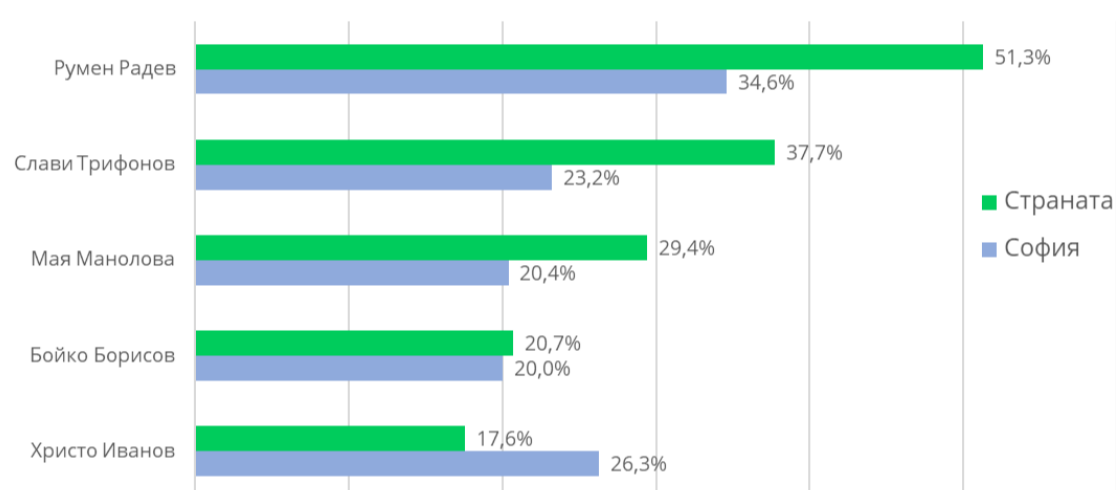
Резултатите от измерването на доверие в политическите фигури илюстрират загуба на подкрепа за премиера Борисов. Тезата, че ГЕРБ е изправен пред сериозен лидерски проблем се потвърждава от факта, че сред българските граждани, партията получава с четири пункта (24,5%) по-висока подкрепа от тази на премиера. Борисов не веднъж е демонстрирал способност да преодолява тежки кризи, но сегашната свита мажоритарна подкрепа поставя ситуацията в различна глосност.

Понастоящем Слави Трифонов, Мая Манолова и съпредседателят на Демократична България Христо Иванов, са извънпарламентарните опозиционни лидери, които имат реален шанс да бъдат представени с техните формирования в следващ НС. Високата подкрепа за популярния шоумен и лице на Има такъв народ остава относително константна величина през последната година, но едновременно с това показва отчетлива разлика между стойностите за страната и в София. Важно е да се отбележи, че тази широка подкрепа няма практически потенциал пропорционално да се трансформира в дял от гласовете на българските избиратели на следващи избори, но е първият ясен индикатор, че формацията ще бъде част от бъдещото НС и то благодарение на своя лидер.

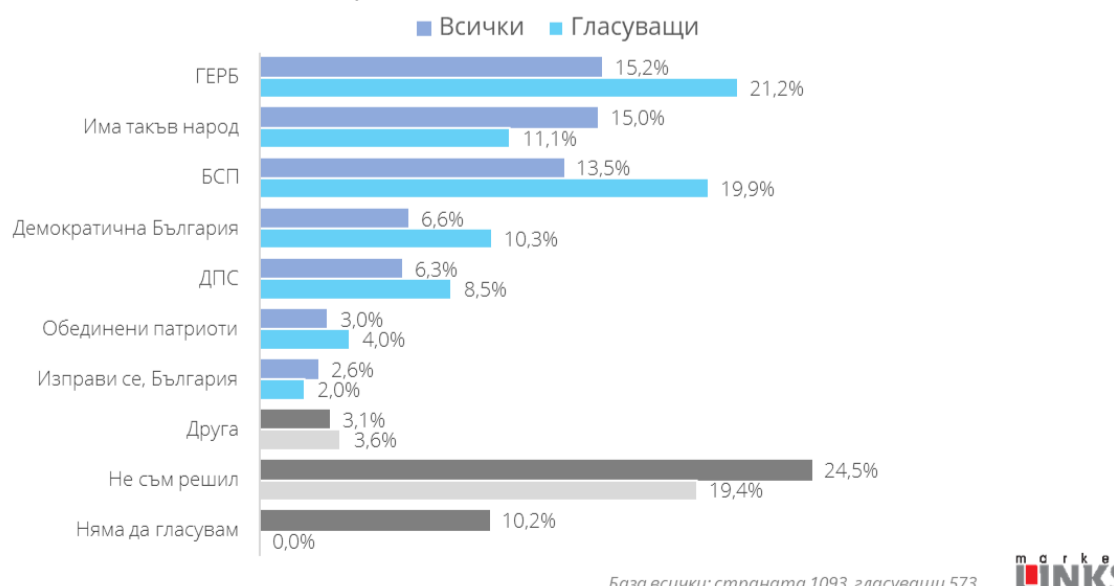
След натрупания капитал на обществено доверие като Омбудсман и след местните избори в края на 2019-та, популярността на Мая Манолова е в низходяща тенденция. През последния месец на протести се активизираха и сформираха няколко опозиционни центъра, които са в своеобразна конкуренция за общественото внимание и изглежда, че това е един от факторите за понижения резултат в нейна подкрепа. Представител на един от тези центрове е Христо Иванов, чиято роля в събитията в Росенец, а и след това, доведоха до значително по-висока персонална разпознаваемост и доверие, както в национален мащаб, така и в София.

Освен, че е двигател на уличните протести, общественото недоволство към управленския модел е решаващо за динамиката на електоралната подкрепа за политическите формации на терен. В сегашната силно емоционално наситена ситуация, протестният вот „търси“ своя изразител и в голяма степен, по естествен път, се насочва към извънпарламентарната опозиция. Стабилно установените позитиви на публичния образ на Слави Трифонов, споделяни сред широки сегменти от обществото, се „капитализират“ в декларирана подкрепа от страна на около половината от симпатизиращите му. Намаленият дял за партията сред гласувачите отразява добре познатия феномен на относително ниска електорална мобилизация, а тя е индикатор за възможна липса на устойчивост на изразената готовност за гласуване.

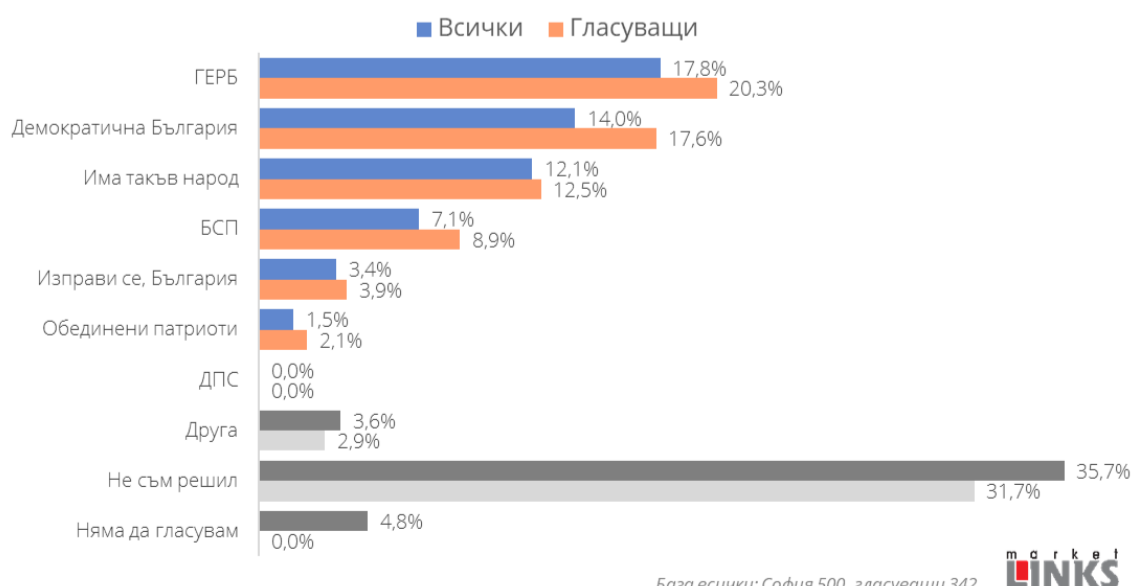
Одобрение на политически фигури

Електорални нагласи - национално ниво

Електорални нагласи - София

На фона на тежко политическо противопоставяне и натиск спрямо ГЕРБ, е налице очаквано разколебаване най-вече в периферията на партията, докато ядрото е силно консолидирано и с висока степен на мобилизация пред заплахата от страна на протестите и опозиционните формации. Партията продължава да бъде с най-широка електорална подкрепа, но остава открит въпросът за бъдещите стъпки за преодоляване на кризата и тяхното отражение върху общата ситуация в страната, а също и във вътрешно-партиен аспект.

При БСП се забелязва известно възстановяване на позициите, но не толкова като привличане на нови симпатизанти, колкото като известна консолидация на собствените си резерви. В настоящата криза, социалистическата партия все пак не успява да звучи убедително като алтернатива на управлението и това е видно в ръста на декларираните готовност да се гласува за извънпарламентарните Има такава Държава и Демократична България. Всичко дотук ни дава основание към момента да очакваме шест или седем партиен парламент с качествено различна политическа конфигурация.